

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל 43 ב"ב.

בשעה 20:00

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

מוצאי שבת פרשת בשלח, י"א בשבט תשפ"ה

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בקו בית נחמני:
079-9270505

א. שם ע"ב שיוצא מ-ג' פסוקים בפרשת בשלח. ב. פי' "וירום תולעים ויבאש". ג. "הנני עומד לפניך שם על הצור בחורב" - רמז לרבי העשל ע"ה.
ד. רמז למתרגמי תשובות הרמב"ם. ה. גם הגויים יודעים שרק אמונתנו ותורתנו אמת. ו. לפתוח בקבוקים ופחית בשבת. ז. בדבר מנהג האכלת
זרעונים לציפורים בשבת שירה. ח. ט"ו בשבט. ט. סעודת יתרו. י. הגאון החסיד רבי ינון חורי זצ"ל. יא. מרן רבנו רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל.

שם ע"ב

א. חזק וברוך [לר' כפיר פטרוש הי"ו על הפיוט "רחום אתה"]. רבע שעה
בשבוע שאני שומע שירים אלה, אני מתרונן כל השבוע. "תרננה שפתי
כי אזמרה לך". זה פסוק בתהלים (ע"א כ"ג), ובו רמוזה גם השנה שנולדתי
בה - "תרננה" - תש"ה. פרשת בשלח כולה מלאה פנינים ומרגליות, גם
צער וגם שמחה. חלק מהדברים אמרתי במשך השבוע, ואני לא יכול
לחזור עליהם, אבל יש דברים שלא אמרתי. יש בפרשה שלנו הפסוקים:
"ויסע מלאך האלקים", "ויבוא בין מחנה מצרים", "ויט משה את ידו על
הים" (שמות י"ד, י"ט-כ"א). אלו שלשה פסוקים שבכל פסוק יש שבעים
ושנים אותיות, וזה שם ע"ב שמוזכר בספרים, ורש"י כבר מזכיר אותו
בפירושו למסכת סוכה (דף מ"ה ע"א ד"ה אני). שם הוא מלמד אותנו איך
לוקחים את האותיות, אות ראשונה מהפסוק הראשון, אות אחרונה
מהפסוק השני, ואות ראשונה מהפסוק השלישי, וככה יוצאים לנו כל
השמות האלה. ורבי יוסף חיים ע"ה תיקן תפלה (לשון חכמים ח"א סי' נ"ו)
שמוסדת על כל השמות האלה לומר אותה ביום שביעי של פסח.
אם אדם קם מוקדם באשמורת הבוקר, יקרא את שלושת הפסוקים,
ואת התפלה הזאת. זה פלא פלאים, אין כמעט פסוקים כאלה בתורה.
מישהו חיפש ואמר לי שיש משהו כזה במלכי אדום, אבל לא שם ע"ב
ולא שם דק... אין שם דברים כאלה. לכן מי שיכול לקום בשביעי של
פסח, ולקרוא את הדברים האלה שיעשה כך. בתנוס לפני שני דורות היו
מוכרים את הפסוקים האלה בסכום רב. היו אומרים "הפסוקים", וכולם
מבינים שהכוונה לפסוקים של "ויסע", "ויבא" ו"ויט". אלו הפסוקים. ככה
אבא ע"ה מספר. אני לא ראיתי את זה, ראיתי אנשים פשוטים מאד, לא
פסוקים ולא עסוקים... כלום.

"וירום תולעים ויבאש"

ב. בסוף הפרשה יש דבר יפה מאד. כתוב שם "וירום תולעים ויבאש"
(שמות ט"ז, כ). לכאורה התולעים באים אחרי שהדבר מבאש, איך כתוב
כאן "וירום תולעים - ויבאש"? אז המפרשים אומרים שהכוונה היא
"וירום תולעים" אחרי שהבאש, הפסוק נכתב הפוך. אבל כשנתגלו
החידוקים אמרו שהדברים כפשוטם. התולעים שהפסוק מדבר זה
החידוקים. החידוקים באים לפני הסירחון - "וירום תולעים ויבאש".
זה חידוש שאמר אותו חכם גדול בנו של רבי שאול כהן ע"ה - שמו
רבי משה כהן ע"ה, וזה מובא בתשובה בשו"ת ישיב משה (ח"א סי' ר"ד)
שככה אמר רבי כלפון ע"ה נכדו של רבי משה כהן. אמר: ככה שמעתי
ממר אבי. וזה מופיע גם בחידושי התורה שלו.

הרבי רבי העשיל

ג. ויש עוד דבר: "הנני עומד לפניך שם על הצור בחורב" (שמות י"ז, ו).
הרב חיד"א מביא (בשה"ג ח"א בערך רבי העשיל) שפעם היה ויכוח מי יהיה

רבה של קראקא (היא הייתה עיר ואם בישראל, ובעונות נחרבה כולה בזמן
השואה), היה רב אחד שמו רבי העשיל¹ שרצה להיות הרב שם, וחכם
אחר היה מתמודד אתו. אמרו: בוא נפתח חומש, נפתח ויצא להם: "הנני
עומד לפניך שם", ראשי תיבות העשל (הפוך קצת).

מתרגמי תשובות הרמב"ם

ד. ובהמשך כתוב: "ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם
בעמלק" (שמות י"ז, ט). אתם יודעים איך נכתבו תשובות הרמב"ם?
בערבית. ומי תרגם אותם לעברית? שני חכמים. החכם הראשון היה
בן דורו של החיד"א, והרב חיד"א קורא לו (בספר מעגל טוב) "חרמ"ת" -
חכם רבי מרדכי תמה. והוא נרמז בפרשה הבאה (שמות י"ח, כ"א) "ואתה
תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע". "תחזה
מכל העם" ראשי תיבות תמה, זו המשפחה שלו. אבל יש לנו עוד אחד
שבדורנו עשה עבודה מדעית², זה חכם גדול שבקי בערבית, ושמו
רבי יהושע בלאו. אתם מכירים אותו? יש לו תשובות הרמב"ם ארבעה
חלקים, מצד אחד המקור בערבית ומצד שני התרגום בערבית, ויש
הערות למטה, וזה נקרא "תשובות הרמב"ם בלאו". איפה כתוב שם
החכם הזה? בפרשה. "ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא
הלחם בעמלק". בחר לנו אנשים וצא ראשי תיבות בלאו. משה זה רבנו
משה, הרמב"ם. והוא אמר ליהושע: תבחר לנו אנשים חכמים שבקיים
בשפה הערבית, וצא הלחם בעמלק. למה הדברים שלי יהיו שבוים
אצל עמלק - אצל הערבים? שיחזרו למקום שלהם! והוא עשה עבודה
מדויקת. הרב דוד יוסף שיהיה בריא הוציא לפני כמה שנים שו"ת פאר
הדור של הרמב"ם, וכל פעם הוא מעיר למטה "בנוסחת בלאו כך וכך",
"כך וכך". יש בו דברים יפים מאד. וגם זה כתוב בתורה.

- יש שם 'העשיל' אצל האשכנזים, ולא ידעתי מה זה. אמרו לי: 'העשיל' זה כינוי
של יהושע. היה חכם אחד תוניסאי שהיה לו כשרון בדרוש יפה מאד, והאשכנזים
כותבים העשיל, אז הוא היה דורש ואומר את השם הזה: 'עסל', זה דבש בערבית,
החכם הזה היה כמו דבש... זה לא דבש, זה כינוי ליהושע...
- יש אנשים שמפחדים מהמלה "מדעית". פעם כתב הרב שלמה יוסף זיין: יש ספר
"הגדה של פסח" בעריכת האדמו"ר מליובאוויטש, ואני לא רוצה להגיד שזו מהדורא
מדעית, כי הם יכעסו, לא מקובל אצל החסידים לומר מדעית, אבל זו עבודה מדעית...
(סופרים וספרים ח"ג עמ' 271). ובאמת אין על מה לכעוס, הרב חיד"א משתמש
בזה. הוא אמר (שה"ג ח"ב ערך מעריך) שספר מתנות כהונה ושאר מפרשי המדרש
לפעמים אומרים פירושי מלים מתוך השערה בעלמא. אבל מה שכתב הרב מנחם
די לונגאנו (בן דורו של מרן) זה "ביאור מדעי לא סבריי" - בצורה מדעית. כי הוא
היה נודד מעיר לעיר, ולמד יוונית טורקית
וערבית וכל מיני דברים, ובהם פירש את
המדרשים הסתומים. זו עבודה מדעית,
אין בזה כלום.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:03	16:50
ת"א:	18:04	17:06
חיפה:	18:03	16:55
ב"ש:	18:05	17:07

גם הגויים יודעים שרק אמונתנו ותורתנו אמת

ה. ובסוף הפרשה כתוב **"כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דור"** (שמות י"ז, ט"ז). **מדור** כתובה בלי ו"ו - "מדר", גימטריה **הטלר**. מלחמה בעמלק - מלחמה בהיטלר, ומלחמה בכל שונאי ישראל. לאט לאט **אומות העולם מבינים שהתורה האמתית היא תורת ישראל שלנו**. פעם היה במטוס יהודי אחד חכם שבקי גם בספרי הגוים, ועל ידו ישב כומר (ככה יצא המקום שלהם). התחילו להתווכח ולהתווכח, עד שהכומר הזה אמר: טוב, אתה צודק, אבל שתהיה לנו קצת אמונה - שלא נהיה ריקים מאמונה, לפחות תן קצת אמונה שהם מאמינים באותו האיש... צריכים לדעת שכל אומות העולם יודעים שהתורה שלנו זה המקור לכל הדתות שלהם. ולא רק שזה המקור, אלא היא הורידה את כל האמונה שלהם, הכל הלך לאיבוד. אפילו טראמפ השבוע אמרו בשמו שאמר: **"כל העולם צריך להאמין באלוקים"**. מי שלא מאמין באלוקים הוא כ"חיתו יער" (תהלים נ', י'), כחיתו השדה. גם ההצעה שלו **שיצאו כל הערבים מעזה**, היא הצעה נכונה מאד. "ויולך ה' את הים ברוח קדים עזה" (שמות י"ד כ"א). יביא להם רוח קדים ותפיץ את כולם מעזה... מה אתם עושים בעזה? רוצחים ורוצחים! ד, מספיק מהרצח שלכם. תהיו בני אדם! ה' ברא אתכם בעולם להרוס? לא, הוא בנה אתכם לבנות. "לא תוהו בראה לשבת יצרה" (ישעיה מ"ה, י"ח).

לפתוח בקבוקים בשבת

ו. השבוע הזה שמעתי כמה דברים שצריכים תיקון בהלכות שבת במיוחד. תמיד אמרתי **כאשר אדם רוצה לפתוח לראשונה בקבוק של קולה וכדומה, מותר לפתוח. הרב אוריבך ע"ה** (שמירת שבת כהלכתה פ"ט סעיף י"ח) **אסר לפתוח**, הוא אמר כשאתה פותח אפילו בקבוק קטן של ערק, אתה עושה את הפקק כלי [משום שמשה שמתהדק הפקק על גבי הבקבוק בבית החרושת, שוב אינו ראוי להשתמש בו, עד שתוסר ממנו הטבעת, הילכך הסרת הטבעת נחשבת לתיקון הפקק ועשיית כלי, והוי מתקן מנא], לכן אסור לפתוח. ועוד הוא אומר: אני מתפלל על חכמי הספרדים שהם מקלים בזה, איך אפשר להקל בדבר הזה? והוא תלמיד חכם גדול, הרב עובדיה אומר שיש לו שכל ישר, שכל בריא, שכל ברור. ובכל זאת **הרב עובדיה ע"ה מתיר** (יחו"ד ח"ב סי' מ"ב, חזו"ע-שבת ה' עמ' ס"ח), **והרב בן ציון אבא שאול ע"ה** היה מתיר (שו"ת אור לציון ח"ב פרק כ"ז אות ח'). ושמעתי בשמו שאמר: "אני מחלל שבת, אני פותח..." זאת אומרת שזה לא חילול שבת, אין בזה כלום. מה הטעם? **הרב משה לוי ע"ה** כתב מאמר (עיין בשו"ת תפלה למשה ח"ד סי' י"ט) ויש בו שני טעמים לדבר הזה. (וזה בניגוד לאחד שכתב ספר "שומר שבת כדת", שמי שיפתח בקבוק של ערק למשל, יוצא ממנו הפקק אתה עושה אותו כלי, אפשר לשנות בו כמה טיפות של ערק... אסור לעשות כלי בשבת). ואחד הטעמים על פי דברי מגיד משנה בהלכות שבת (פ"ב ה"ב) שכלי נעשה במחשבת האדם. איך אני יודע אם זה כלי או לא כלי? אם אני לוקח ברזל ומחדד אותו, זה נעשה כלי? זה לא כלי. אולי עכשיו הוא כבר חד, ואפשר להשתמש בו בקלות כדי לחתוך בו דברים, אבל אני לא התכוונתי לזה. יש פסוק ביחזקאל (כ"א, י"ד-ט"ז): "חרב חרב הוחדה וגם מרוטה, למען טבוח טבח הוחדה, למען היה לה ברק מורטה". כשאתה מורט את החרב ומחדד אותה, ואין לך בזה מטרה, סתם אתה מורט. אז אם אתה לא חושב על זה, זה לא כלי, כי הכלי נעשה במחשבת האדם. איך אדם מחליט אם זה כלי או לא? אם הוא מתכוון להשתמש בו. לכן כשאתה לוקח את הפקק מעל גבי הבקבוק של שתיה והפרדת אותו, אתה עשית אותו כלי? אתה לא מתכוין לעשות כלי, אתה מתכוין לפתוח. זהו טעמו של הרב עובדיה שמתיר, וזהו טעמו של הרב בן ציון אבא שאול וכל הספרדים שמקילים. [ועוד שאף לפני הידוק המכסה בצואר הבקבוק היה עליו תורת כלי, וגם בהיותו משמש מכסה לבקבוק בעודו מלא יש עליו תורת כלי, ואם כן אין כאן תיקון כלל (חזו"ע שם ועוד)].

לפתוח פחית ולשתות הימנה

ז. אבל אם אדם פותח ושותה מהפחית הקטנה הזאת שפתחת אותה

בשבת זה לא בסדר. למה? כי אתה מוכיח שאתה בא לעשות אותו כלי. אמנם אחר כך ראיתי **שהרב עובדיה מתיר** גם בפחית לשתות ממנה (עיין בחזון עובדיה שבת ה' עמ' שפ"ד ושכ"כ בשו"ת מנחת שלמה ח"ב סי' י"ב), וגם **הראשון לציון רבי דוד יוסף** שיהיה בריא מתיר. אבל לעומת זה מצאתי בשם **הרב אלישיב** שאומר שלא לשתות מהכלי שפתחת אותו בשבת, כי בזה אתה מראה שאתה עושה ממנו כלי. כתוב במשנה (שבת דף קמ"ו ע"א) "שובר אדם את החבית לאכול הימנה גרוגרות, ובלבד שלא יתכון לעשות כלי". כשאתה שותה, אתה עושה אותו כלי. תאמר: זו לא כוונתי, מי אמר שאין כוונתי? **לכן אדם לא ישתה מהפחית הזאת בשבת**. חסר לך כלים לשתות? תשתה בכל הכלים שבעולם חוץ מזה. **זו דעתי**, אבל אני לא יודע איפה כתב את זה הרב אלישיב, מי שיכול לחפש לי, תבוא עליו ברכה.³

זרעונים בשבת שירה לצפורים

ח. היה מנהג שביום שבת בשלח הילדים האשכנזים מפזרים זרעים, אורז וכדו' בצלחות, ובאים הציפורים לאכול אותם. הספרדים לא נהגו בזה. למה? כי המגן אברהם אמר (סי' שכ"ד) שאסור לתת מזון לבעלי חיים שאין מזונותן עליך. וכי הציפורים והיונים האלה מזונותם עליך? אין מזונותם עלי, אסור לי לתת להם אוכל. על הקושיא הזאת של מגן אברהם מתרצים ארבעה תירוצים, מובאים בחזון עובדיה שבת (ח"ד עמ' רע"א). שאין בזה טירחא, ואין בזה כלום וכו', וזה זכר למה שאמרו במדרש שדتن ואבירים באו ביום שבת בבקר בשכם, קמו לסליחות... ופיזרו כל מיני זרעונים וכל מיני אוכל בשביל שיאמרו: הנה משה אמר שבשבת לא יהיה מן, והנה יש כאן מן. מה עשו הַיּוֹנִים? אמרו: אנחנו ניתן לדבר על משה רבנו? מה! פתאום! באו ואכלו את הכל, קמו בבקר דתן ואבירים והתפלאו: מה? איפה המן? אין מן... קבלו את העונש שלהם. לכן **זכר לדבר הזה האשכנזים מפזרים את הזרעונים ביום שבת בשלח, אבל הספרדים לא עושים את זה**. בדקתי בחזון עובדיה ואין מקור לסיפור הזה, לא בגמרא לא במדרש ולא בשום מקום, זו אגדה בשם הגאון מרימנוב. זה חכם לפני מאתיים שנה. לכן הספרדים לא נהגו בדבר הזה. ולא עוד אלא, השבת הזאת שמעתי שהיו ילדים שעלו לקומה שלישית או רביעית, ופיזרו זרעונים ונפלו משם ולקחו אותם לבית חולים. למה תעשו כדבר הזה? יש לך פיקוח נפש! מה השגעון הזה? למה אתה עושה את זה? לכן אדם צריך להיזהר, כל דבר שאתה מביא הביתה ואין לו מקור, אל תחפש לו מקורות...

ט"ו בשבט וסעודת יתרו

ט. השבוע הזה יש לנו **ט"ו בשבט** ביום חמישי, וביום חמישי בערב יש לנו **סעודת יתרו**. סעודת יתרו לא כולם עושים אותה, רק התוניסאים והאלג'ירים וחלק מהמרוקאים. למה עושים סעודת יתרו? כתוב בתורה

3. אין לי כל החיבורים של הרב אלישיב. האשכנזים בדורנו כל כך מכבדים את הרבנים, אי אפשר לתאר עד כמה מכבדים אותם. פעם אחת מישהו הביא **לרב משה פיינשטיין** ע"ה חלב, והיו שם שתי חברות חרדיות שעושים חלב, הוא הביא לו מחברה אחת, והרב דחה אותה ושתה מהחברה השניה. מיד התפרסם הדבר בכל אמריקה שהרב פיינשטיין אינו שותה חלב מחברה פלוגית, אלא רק מהחברה השניה. ולא רק שזה התפרסם, אלא התמעטו הקונים של החברה הראשונה. אמרו: אם הרב פיינשטיין לא שותה מזה, כנראה שיש כאן איזו בעיה. אז בעל החברה שאל: למה אתם לא קונים את החלב שלי? אמרו לו: הרב פיינשטיין אמר לא לקנות! אז הוא בא בכבודו ובעצמו לפני הרב, אמר לו: הרב, מה עשית לך? אתה מחריש את החברה שלי. אמר לו: אני לא החרמתי. שאל אותו: אז למה לא רצית לשתות מחלב שלי? אמר לו: כי הבקבוק היה ריק... מה אתה רוצה ממני? איך אני אשתה? הוא היה ריק, אז אני שתיתי את החלב של החברה השניה. שניהם כשרים למהדרין מן המהדרין, כולם כשרים, אל תשגעו אותנו... הלא היה ככה לפני מאתיים שנה בזמן המשכילים שהיו מבזים את הרבנים. ראיתי בעיתון שמו "המאסף" (בשנת תרמ"ו פחות או יותר) שהוא כותב: "חידושי גפ"ת - חידושי זפת". מה זה גפ"ת? גמרא, פירוש רש"י, תוספות. והשוטה הזה כותב "חידושי זפת". **אתה זפת! מי זוכר אותך עכשיו אחרי מאה וחמשים שנה?!** מישהו זוכר את המשכילים האלה? **אבל חידושי תורה, אם הם ישרים ואמתיים, חשובים עד מאד. אנשים אינם יודעים את הערך של חידושי תורה**, אינם יודעים שמדי פעם אתה רואה דבר סתום וחתום, ופתאום מתגלה משהו. דברי תורה מתוקים מאד, "מתוקים מדבש ונפת צופים" (תהלים י"ט, י"א). לכו כל פעם שאדם ימצא איזה דבר מעניין בגמרא ובמדרש. יביא אותו.

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תחיל בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה ע"ה**.

גדולה כמו שאמרתי, עושים סעודת יתרו ולא אומרים תחנון ביום חמישי לזכר יתרו חותנו של משה רבנו.⁶ ובפסוק "וישמע יתרו כהן מדין" יש רמז על זה. בא חכם אחד מג'רבה ואמר: "וישמע ראשי תיבות ונהגו ישראל שעושים מסיבה ענקית - יתרו..." זה לכבוד יתרו. מה זכה יתרו לעשות לו כל זה? אתם יודעים שיש מאה ועשרים אלף ערבים שהם מזרע יתרו, קוראים להם דרוזים. פעם באו הערבים האלה, אמרו: אנחנו מזרע יתרו. כמה אתם [בארץ ישראל]? מאה ועשרים אלף. איך זכיתם לדבר הזה? כי הם היו קרובים של משה רבנו שהיה חתנו של יתרו, ולכן זכו הדרוזים האלה שיש להם הרבה דברים דומים אלינו, ויש להם הרבה דברים נוראים, ואנחנו "ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים".⁷ ביום סעודת יתרו באים תלמידים של הישיבה, ואני לא

6. אנחנו לא מבחינים בין חותנו ובין חתנו, האבן עזרא אמר (במדבר י', כ"ח) שמה שכתוב בפסוק "ויאמר משה לחובב בן רעואל המדיני חותן משה" (שם כ"ח), לאו דוקא חותנו ממש, אלא בן חתנו. חותן ובן חותן זה אותו דבר. בערבית השם אותו דבר: "נסיכו" ו"נסיכו", אם זה חותנו, אם זה גיסו, ואם זה חתנו, הכל אותו דבר. 7. הערת המערכת. כאן פנה רבנו גר"ו לילד קטן בחיוך ושאלו: מה ראית בחלומך? והילד השיב: לא חלמתי כלום. אמר לו רבנו: לא חלמתי? מסכן... בגמרא כתוב (ברכות דף י"ד ע"א) שמי שיושב שבעה ימים ולא רואה חלום, נקרא רע. שנאמר "ושבע יליו בל יפקד רע" (משלי י"ט כ"א), הגמרא דורשת: "ושבע יליו" - שבעה לילות יליו בל יפקד - לא מזכירים אותו מן השמים, אז הוא "רע". אתה לא רוצה להיות רע, נכון? אז הלילה תחלום. על מי אתה רוצה לחלום? על ברדיטשוב או על מגן אברהם?! מה שתחלום מבורך, העיקר שתחלום. פעם מישור היה חולה, והאמא הלכה לקנות משהו מהחנות, כשחזרה הביתה מצאה שבעלה נשרף! מה קרה לו? היה לו מכשיר שהוא לא ידע להשתמש בו, והוא נשרף במטה. אמרה: עכשיו עברו שבעה ימים מהפטירה, ואני לא רואה אותו בחלום, שיבוא מישור, שיעשה שלום בחלום... אמרתי לה: הלילה תראי אותו! ובאמת ראתה אותו בלילה. אז הסברתי למישור: אל תחשוב שאני נביא... אני לא נביא. אבל בגמרא כתוב (ברכות דף נ"ה ע"ב) כשאדם חושב על משהו, אז הוא רואה אותו בחלום, לכן היא ראתה אותו בחלום. בגמרא כתוב שהמלך של פרס אמר לשמואל: תגיד לי, מה אני אחלום הלילה? אמר לו: תחלום שהרומאים לקחו אותך בשבי, והביאו לך לטחון חטים ברחיים של זהב. הררה בזה כל היום, ובסוף ראה את החלום הזה. למה? כי אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו. אם אדם חושב כל הזמן על הדבר הזה, אז אתה רואה אותו. ואני השתמשתי במאמר הזה כדי לעודד את האשה שתראה את בעלה בחלום, ראתה אותו בחלום ונרגעה.

"ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים לאלקים ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם חותן משה לפני האלקים" (שמות י"ח ב'). משה רבנו עשה להם סעודה, והוא היה משמש ומשרת אותם. כיון שמשה רבנו היה משרת אותם, אמרו: זה לא פשוט, משה רבנו משרת את חותנו שהוא לא יודע כלום! אז אנחנו עושים זכר לדבר הזה. ועוד הייתה מסורת בתונס שהייתה מגיפה בר מינן בתינוקות, ועשו תיקונים ועשו תפלות ועשו תעניות, עד שהגיעה פרשת יתרו והבריא ופסקה המגיפה. ולזכר הדבר הזה, עושים חג בליל ששי של פרשת יתרו. יום חמישי בבקר זה יום ט"ו בשבט לא אומרים תחנון, ובערב גם כן אם זה מוצאי ט"ו בשבט, עד חצות הלילה לא אומרים תחנון. בשנים אחרות אחרי סעודת יתרו אומרים.

זה הקטן

י. לכן אנחנו עושים סעודת יתרו. ומי שלא ראה סעודת יתרו בתונס לא ראה שמחה בימי, היום אין דבר כזה. יש בישיבה קצת משהו כטיפה מן הים, אבל מה שהיה בתונס ביום סעודת יתרו אי אפשר לזוז... יש רחוב אחד "סידי בוחדיד", ושם היהודים גרים ודחוסים כולם, זה דוחף את זה וזה דוחף את זה... והחנויות מלאים כל מיני כלים קטנטנים שיש כמותם אולי בפריז בשכונה בשם בלוויל, (היא מיוחדת בשביל התוניסאים הגרים בפריז), ושם עושים כלים קטנים כמו: סירים קטנים, נרות קטנים, ואני שכחתי מזה עד שהזכירו לי. היו נרות כאלה שעובי הנר כחצי עובי הזרת שלי! והנרות האלה צבעוניים, צהובים, אדומים, "שקערוורות ירקרקות או אדמדמות" (ויקרא י"ד, ל"ז)... ככה היו מביאים אותם.⁴ כלים קטנים וכל מיני מעדני עולם.⁵

ראו מה בין בני לבן חמי

יא. אז בפרשה הבאה פרשת יתרו ביום חמישי בערב עושים שמחה

4. ואני אמרתי להם: תעשו את זה בישיבה למזכרת למנהגי אבותינו, אבל כל שנה שוכחים... "שנה הבאה נעשה", "לשנה הבאה בירושלים"... עוד פעם, אין מה לעשות. 5. אני זוכר פעם אחת שעשינו את זה, קראנו עשרת הדברות בליל ששי, ואחר כך הביאו כל מיני מאכלים בכלים קטנטנים, ואחר כך הלכתי לנחום. הייתי מלא, אי אפשר לנחום, והנה ישבתי ומצאתי ספר של רבי נחמן מברסלב - "ספר המדות", וקראתי וקראתי בו, ספר כזה עוד לא ראיתי. לכל דבר ודבר הוא מוצא לו אסמכתא בתנ"ך. למשל: אם בא איזה זקן והרגיז אותך, תקבל את כל הכעסים שעושה לך בשמחה. (ערך יראה אות ב'). איפה מצאת את זה? "כי חצי שדי עמדי אשר חתמם שותה רוח" (איוב י' ד'). שם שד - יעולה 314, חצי ממנו עולה 157 כמנין זקן. "אשר חתמם שותה רוח" - הזקן מרגיז אותך ומכעיס אותך? אין דבר, בזכות שאתה סובל את הרוגז שלו, אתה תהיה עם יראת שמים. קראתי בספר הזה ולא יכולתי לעזוב אותו עד שעה מאוחרת. קראתי וקראתי, אחר כך הדפיסו את זה במהדורא קטנה, והייתי קורא בו ביום ראש השנה. למה? כי היו אומרים שרבי נחמן מברסלב אמר: היום שלי זה יום ראש השנה, אז אני קורא בו. ולפעמים אין לי זמן לקרוא. פעם פגש אותי שוטה אחד, אמר לי: אני אתן לך את מספר הטלפון של ההילולא שעושים לו באומן. אמרתי לו: בשביל מה אני צריך את הטלפון? אמר לי: ביום ערב ראש השנה תתקשר אליו. אמרתי לו: רבי נחמן יענה לי? אמר לי: הוא לא יענה, אבל תמצא מישור אחר שיענה. ואם לא יענה, הוא שמע אותך בקבר... "חזק וברוך"... ישמע אותי בקבר, ואני אבקש ממנו כל מה שאני צריך. תפסיקו מההבלים! אל תשתגעו יותר מדאי, יש גבול לשגעון. פעם אמר אחד מאדמו"רי ראז'ין שלהגיד את שמו של רבי לוי יצחק מברדיטשוב זו סגולה לבטל כל המקטרגים שבעולם. ואפילו לא זכרתי את שמו, אלא רק תזכיר את שם העיר שלו - "ברדיטשוב", זה מספיק. למה? כי יש ירושלמי שאומר במסכת יומא (פ"ג ה"א) על המשנה "האיר פני כל המזרח עד שבחברון". למה הוא אומר עד שבחברון? מה אכפת לך מחברון, אתה נמצא בירושלים? אלא להזכיר זכותם של ישיני חברון. אז אם אתה מזכיר זכותם של ישיני חברון, ואתה אומר רק את שם העיר בלבד זה מספיק, גם כאן להזכיר שמה של ברדיטשוב זה מספיק. אבא ע"ה קרא את זה, אמר: איזו בקיאות יש להם לאשכנזים. איזה יופי, איך מצאת מהירושלמי יומא על ברדיטשוב? אבל קראתי מקרוב לפני כמה חדשים שהיהודי האחרון מברדיטשוב נפטר בלי ילדים, ולא נשאר מברדיטשוב כלום, אז כל הסיפורים שלהם הלכו בתווה ובוהו... אל תאמין לכל דבר. "פתי יאמין לכל דבר" (משלי י"ד, ט"ו). כל מה שיאמרו תאמר: נכון, ודאי, זו ראייה ברורה מהירושלמי. הירושלמי דיבר על האבות, לא על ברדיטשוב... ולא מדבר על רבי לוי יצחק. לכן מה שלא נהגו אבותינו, לא צריכים לנהוג. וגם אין טעם לנהוג. ובמיוחד לקפון מגן גבוה, ואחר כך לצעוק: אהה, נפלות, אני התכוונתי לקיים את המנהג שהובא במגן אברהם (הוא דחה אותו, אבל אני מקיים אותו...), איך קרה לי כדבר הזה? לא עושים כדבר הזה. את השטויות האלה לא עושים, צריך לעשות דברים שיש בהם טעם, ויש בהם סיפוק לגפש. "מתוק נפש ומרפא לעצם" (משלי ט"ז, כ"ד).

בע"ה מידי יום עורכים פדיון נפש המסוגל לישועות על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א ע"י רבני הישיבה שליט"א

פדיון נפש פרטי

160 ש"ח לשם

פדיון נפש כללי

52 ש"ח לשם

או בעמדות נדרים פלוס

08-6727523

(אכסור לשלוח הודעה, דו קווי, מעטפה 24 שעות)

למסירת שעות התקשרו:

הרב יבוא מן השמים לברך אותך

טז. כל אחד שיכול ללכת מחר לאזכרה שלו שילך. באים לשם אלפים (ואולי רבבות, אני לא יודע). ילך ויקנה משהו לעילוי נשמתו, ויבורך מפי עליון. ולא רק זה, אלא גם ביום שני כשהולכים לקבר שלו, ידליק נר לעילוי נשמתו, או שיתרום לכבוד הרב. מי שתורם ומי שמדליק נר יבורכו מן השמים. פעם ראיתי כתוב שאם אדם נותן תרומה לעילוי נשמת רב פלוני, אותו רב יבוא מן השמים לברך אותו. הוא מחכה לברכה, שאנשים תורמים לזכרו. ויש לו כמה ספרים. ויש ספר חדש שהופיע מקרוב "אשכול הכופר" בסגנון מיוחד במינו (איני יודע מי זה המחבר). יש כמה ספרים שנכתבו על הרב וזה הספר עולה על כולם, סגנון יפה מאד עם ניקוד¹². זה חוץ ממה שרבי חננאל הכהן - הנכד של הרב - כתב כל שבוע משהו על פרשת שבוע, ועושה גם ספר על התורה "שמחת התורה", כשמו כן הוא "משמח אלקים ואנשים" (שופטים ט', ג'). תקראו בספרים האלה ותינהו מהם.

להעריך ולכבד את התורה

יז. בעזרת ה' יגיע הזמן שכל עם ישראל ידעו להעריך ולכבד את התורה. ידעו להתפלל בזכות הרבנים. היו לנו גדולים מאד, אבל מסכנים לא היה להם מזל, רבי חויתא ע"ה בזמן שהיה רב ראשי בגרברא באים אליו כל מיני אנשים. כל מי שיש לו שאלה או בעיה פונה אליו, "הרב יש לי בעיה", "הרב יש לי שאלה"... השתגעתם?! מה קרה לכם?! אין לרב זמן לנוח, זמן להירגע? לא נותנים לו זמן להירגע. לכן אנחנו לא נעשה כמותם, אלא ניתן לרב מרחב נפש. הרב היה אוכל בצהריים, אמו מביאה לו אוכל, הוא היה צעיר אבל לא היה אוכל, למה? כל פעם בא משהו: "הרב, תפתור לי רש"י זה", "הרב, תסביר לי את הרמב"ם", "הרב, תסביר לי את זה", "הרב, תסביר לי את זה". השתגעתם?! מה קרה לכם?! הם לא חושבים שהרב צריך לאכול, חושבים שהרב צריך לצום מהבוקר עד הערב... (אני לא יכול כך, בגלל הסכרת לא אליכם, שלא תכירו את הסכרת הזאת). מה זה?! יש לך שעה של מנוחה - תקח אותה בשלימות¹³. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה, השומעים כאן, והשומעים בקול ברמה, והקוראים אחר כך בעלים של בית נאמן, ה' יתברך יתן להם כל טוב, יברך אותם ושיהיה לכם חיים טובים וארוכים, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

12. אנחנו לא יודעים לסגן, היה רב אחד שהיה לוקח סיפורים של רבנים ועושה להם ניקוד, והניקוד שלו "לא אליכם כל עוברי דרך" (איכה א', ב'). זה ניקוד זה?! אמר לי: את זה ניקד אחד מהתלמידים שלכם. וכי נתתי לו תעודה שהוא יודע ניקוד?! הוא יטעה ויטעה, ואחרי טעות שהולך אליו... עשה ככה ספר אחד ושנים ושלושה, בספר הרביעי הביא אשכנזי, והאשכנזי הזה היה מדייק, עשה ספר יפה.

13. כשהייתי אצל הרבניסן פינסון ע"ה היו גומרים את השיעור בשתיים עשרה, ואני ממשיך עד רבע לאחת. והרב פינסון ע"ה היה בא ואומר: אסור להוסיף על הזמן. אתה יודע למה אסור להוסיף? כי אתה תחיל לחסר ותסמוך על התוספת... תאמר: אין דבר, נשארת אתם עד רבע לאחת. לא! בשעה שתיים עשרה בדיוק צריך לגמור את השיעור.

עולם, בעל זכרון שאין כמוהו. כתב בעל פה: אני זוכר שככה אמרו בספר פלוני וככה אמרו בספר פלוני. ובערך אני זוכר בהלכות גיטין שאמרו ככה וככה, והכל בדיוק! יש לו זכרון מיוחד במינו¹⁰. והוא היה מלמד תלמידים בחיבה ובאהבה רבה¹¹.

הראשון לציון

טו. הרב עובדיה ע"ה היה אומר שאם לא שהרב היה חולה, היו ממנים אותו לראשון לציון. ככה היה אומר, זה גאון גדול שהעולם לא הכיר את הגאונות שלו. פעם שלחו לו רבנים ממשרד הדתות כדי לבדוק אם הוא יודע ללמוד או לא, כי לא כל אחד ואחד יכול להיות רב, באו אליו ושאלו אותו שאלות, על כל שאלה ענה להם. אמרו לו: מחילה מהרב, לא ידענו שאתה גאון כל כך, חשבנו שאתה רב פשוט במושב ברכיה... באנו לבחון אותך אם אתה יודע, אתה יכול לבחון אותנו! מה אנחנו עושים פה?! אמר להם: טוב, בסדר, העיקר הוא שתדעו שבחכמי ג'רברא ותונס יש חכמים גדולים מאד. אז באו ושאלו, ולמדו ממנו הרבה דברים גדולים. והחכם הזה עושים לו אזכרה מחר בערב במושב ברכיה, פעם הייתי בא לשם והייתי מלהיב את הקהל (ככה אומרים) ואנשים קונים ברכה, הגיעו למליון ומאתים אלף (ביחד). שנה שאחריה לא באתי, לא הרגשתי טוב, והגיעו רק לארבע מאות אלף. אמרו לי: אתה רואה, אתה יכול להביא כסף! אני לא יכול להביא כסף, מי שיוודע את הערך של הרב - כמה שיתן זה מעט. פעם בליל תשעה באב בשנים הראשונות שעלה לארץ (הוא עלה בתש"ד) הוא ראה יהודי אחד עם נעליים רגילות. אמר לו: אתה חושב שהמשיח הגיע? אמר לו: למה? מי אמר לך? אמר לו: אתה לובש נעליים רגילות, ואסור ללבוש נעליים של בד.

בתשעה באב, צריך ללבוש נעליים של בד. אמר לו: אני יודע שצריך ללבוש נעליים של בד, אבל אין לי כסף. הרב אמר לו: אין לך כסף? בדרך אותו שיהיה לך הרבה כסף. וכך היה. אחר כך הוא אמר: מברכה שנתן לי הרב בליל תשעה באב בהיסח הדעת, תראו מה שעשית לי, הביאה לי הרבה מאד כסף. [הערת המערכת. כאן פנה רבנו נר"ו לאחד הנוכחים ואמר לו: גם אתה יהיה לך בעזרת ה' הרבה כסף בזכות הרב, כשמספרים סיפור על הרב יהיה לך הרבה כסף].

10. בילדותו אמרו לו: אתה חכם מיוחד במינו, למה האזניים שלך גדולות? היתה אמונה בגרברא שמי שהוא חכם, האזניים שלו קטנות. ומי שהאזניים שלו גדולות, אז הוא לא חכם. אמר להם: מי אמר לכם שאם האזניים שלי היו קטנות לא הייתי חכם יותר?... נכון שאני חכם, אבל אם היו האזניים שלי קטנות הייתי חכם יותר.

11. אני זוכר במקום אחד בביצה (דף ל"ח ע"ב), שאבא ע"ה אמר לי כמה נתקשו בו והוא פתר להם. כתוב שם ככה, אם אדם יש לו תשעה קבין שלו, וקב אחד של חבירו, "יאכל הלה וחד"י" - יאכל

כל העשרה קבין וישמח בהם? רש"י כתב "וישמח בדבר שלא עמל בו". מה רוצה רש"י "בדבר שלא עמל בו"? חכם אחד (בעל תורה תמימה בספרו מקור ברוך חלק המבוא דף שכ"ב ע"ב) לא הבין את רש"י, אמר: דבר שעמלת בו אתה שמח בו יותר. אבל למה רש"י כתב את זה? אז אבא אמר שרבי חויתא הסביר ככה, יש לך תשעה קבין שטרחת בהם, ויש לך עוד קב אחד, על מה תשמח על קב אחד? יש לך תשעה! אלא אומר רש"י שעל התשעה קבין הוא טרח, ועל הקב הזה הוא לא טרח בו [לכן ישמח יותר בו]. זה פירוש אמתי פשוט וישר [ועי' בספר מגדולי ישראל ח"ב עמ' שצ"ז].

בית הכנסת בית רחמים
ליל מן וואן ר' רחמים חי חיות וואסן זצ"ל
רח' אבן-הצור 20 בני-ברק (קרית הירק) 5517

ואערינו עוזיכו לתיקון
נפלא בשם "תענית דיבור"
(מח' רחם חיותה שליט"א)

שבת פרשת משפטים
*שחרית: 5:25
*תהילים: 9:30
ועת-צרה היא לעקב וממנה יושע
סעודה שלישית במקום

פתיל תכלת, מצוות ציצית בשלמות!
הגאון רבי שלמה מחפור שליט"א
אבד בדרך בית דוד
...וראיתי כי כביר מצאה ידו לברר את ידוית התכלת שהיתה
נחונה בימי רבותינו בימי קדם...
הנני לברכו כי חפץ ה' בידו יצלה, להחזיר עשרה ליושנה...
(מח' חסידא לשיבת חיות חסידא)

עוד אין לך תכלת?
הקפא אור חיות וקפא סמול!
ק' הקפא - ק' אור חיות
0799-1000-65
וזכרתם

ומגדל חננאל עד

"יקבי המלך"

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות
הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א
ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

אהבת ה' ותורתו

אתם ראייתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי
(שמות י"ט, ד').

נשר, טפס או חכם?

הקדוש ברוך הוא אהב את עם ישראל מאד. אִנְחוּנוּ מִבְּרָכִים כָּל יוֹם: "ברוך אתה ה'
אוהב את עמו ישראל". מה זו האהבה של הקדוש ברוך הוא? כתוב: "ואשא אתכם
על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי". רש"י הקדוש שואל: מדוע הפסוק המשיל את
שמיירתו של הקדוש ברוך הוא דוקא לכנפי נשרים ולא לעופות אחרים? אלא משום
שכל העופות מחזיקים את האפרוחים שלהם ברגליים, כיון שאם ישימו אותם על הגב,
עלול לבוא נשר מלמעלה ולקחת אותם. אבל הנשר לא כך, הוא העוף היחיד ששם את
הגוזלים שלו על הגב, ולמה? כי הוא עוף הכי גבוה, הוא מלך העופות, אף אחד לא עוף
גבוה ממנו ואין סכנה שיקחו את הגוזלים שלו. מצד שני, לנשר יש בעיה אחרת, יש
למטה אנשים שיוזרים חצים כדי לתפס אותו, ואם ישים את הגוזלים בין הרגלים החצים
עלולים לפגוע בהם, לכן הוא שם אותם עליו ומעדיף שהחצים יפגעו בו ולא בגוזלים.
שואל הגאון הצדיק רבי רפאל הכהן שליט"א, ראש מוסדות "יתד התשובה" בעיר
הקדש צפת: לכאורה הנשר הוא טפס, הרי אם ישים את הגוזלים ברגליו והחץ יפגע
בהם, לפחות הוא עצמו ישאר חי, טייל עוד ביצים ויהיה לו אפרוחים חדשים, אבל כעת
ששם אותם עליו, אִמְנֵם הֵם לא יפגעו מהחץ, אבל הם ימותו כשהנשר יפול וימות
ולא יטפל בהם, ומדוע עושה כך? אלא הנשר מעדיף למות ולא לראות את המיתה
של הילדים שלו. כמו דרך האדם שאינו מסגל לראות במיתת ילדיו.

הקדוש ברוך הוא אומר לעם ישראל: אני לא רוצה לראות במוותכם חלילה, לכן אני
כבכול מעדיף שהחצים של המצרים יכנסו בי ולא בכם. זו אהבת הקדוש ברוך הוא
אל עם ישראל.

שעשועים אצל הקדוש ברוך הוא

כשאדם אוהב את חברו אהבה עזה ורוצה לשמח אותו, הוא יחפש לתת לחברו את
הדבר שהוא עצמו רוצה. הקדוש ברוך הוא אוהב אותנו אהבה עזה, אִנְחוּנוּ אומרים
בכל יום "אהבת עולם אהבתנו", ומשום שהוא אוהב אותנו נתן לנו את התורה שהוא
הכי אוהב, כמו שכתוב: "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי"
(ירמיה ל"ג, כ"ה). וכן: "ואהיה שעשועים יום יום" (משלי ח', ל). אִנְחוּנוּ צריכים לשמח

את הקדוש ברוך הוא וללמוד את התורה שנתן לנו, לנצל את מיטב הזמן כדי לשקד
בתורה. התורה היא שעשועים אצל הקדוש ברוך הוא, ואם אִנְחוּנוּ לומדים אותה
אִנְחוּנוּ משמחים אותו, החובה עלינו כפולה ומכפלת ללמוד וללמד ולזכות אחרים.

ברכת הראשון לציון

בימים אלו חל יום פטירתו של סבי מרן הגאון רבי רחמים חי חויתא הכהן זצ"ל. אהבת
התורה שלו היתה יוצאת דופן, ואת זה אפשר להבין מהספור שאספר.
היתה לסבא בת שקראו לה **זוהראיה** ע"ה, שנפטרה בשנת תשע"ז בת תשעים ושתיים
שנה. היא האריכה ימים יותר מכל האחיות שלה, ומסתבר שהסבה לכך היא משום
שעשתה הרבה כבוד הורים, היא טפלה לבדה בסבא כשהיה חולה בתנאים קרוב
לשנתיים! היתה לה אחות גדולה נשואה שלא כל כך היתה יכולה לעזור בגלל הספול
בילדים הקטנים, ועוד שתי אחיות ילדות, וכך יצא שרק היא היתה יכולה לטפל בו,
ואכן טפלה בו כמעט שנתיים במסירות נפש, וזכתה לאריכות ימים.

כשהיא היתה תינוקת, היתה חולה מאד ואפילו גוססת, ולא ידעו איך לרפאות אותה.
סבא ישב בעלית הגג שלו ולמד לרפואתה. לימים הוא ספר שתוך כדי הלימוד הוא נרדם,
הרגיש שהוא עולה למעלה, והנה הוא מגיע לבית מדרש גדול ויפה. נכנס פנימה, וראה
שבתוך בית המדרש יש שלחן גדול שסביבו יושבים הרבה תלמידי חכמים, ובראש
השלחן יושבים שני רבנים עם גלימות ומצנפות, ממש בעלי צורה. שאל שם: "מי זה
היושב בראש השלחן?". אמרו לו: "הזקן זה הראשון לציון רבי **יעקב שאול אלישר**,
ולידו יושב בנו שהוא גם ראשון לציון וקוראים לו רבי **חיים משה אלישר**". יש לציון
שרבי יעקב שאול נפטר בשנת תרס"ט והיה גאון עולם, חבר את הספרים: ישא ברכה,
פעלת איש, מעשה איש, **איש** ראשי תבות יעקב שאול אלישר. בנו גם היה תלמיד
חכם וחבר ספר שו"ת משה האיש.

סבא נגש לרב הזקן ואמר לו: "כבוד הרב, הבת שלי חולה במצב מסכן, תוכל בבקשה
לברך אותה?". אבל הרב לא ברך אותה. פנה סבא לבן של הרב ובקש ממנו: "חן אה, הבת
שלי במצב קשה, אביך לא רוצה לברך, לפחות אתה תברך את הבת שתהיה בריאה!".
שמע הבן ואמר: "בעזרת ה' היא תהיה בריאה". אחרי שהבן ברך, חזר סבא שוב לאב
ובקש: "כבוד הרב! הבן שלך ברך את בתי, אתה לא תברך? אָנָּה תן לה ברכה!". הרב
הזקן שמע, ברך אותה, וסבא התעורר.

יד סבא מעלית הגג, ראה אותה שוכבת ואמר לבני ביתו: "תקראו לרופא שיטפל בה,
היא תחיה!". אמרה סבתא: "אבל היא גוססת, איך תחיה?". ובכל זאת אמר הסבא:
"טפלו בה, תנו לה לאכול, היא תהיה בריאה". באמת טפלו בה ונתנו לה לאכול, היא
התעוררה ולאט לאט הבריאה.

באהבתה תשנה תמיד

בקטנותי כאשר שמעתי את הספור הזה, הייתי מתפעל, איזו קדשה יש לסבא! איך
עלה וירד ודבר עם קדושי עליו! אבל בשנים האחרונות כשחזרתי על הספור הזה
שוב, ראיתי דבר אחר לגמרי, ככל שגדלים מבינים יותר. הרי הבת של סבא היתה
גוססת, הוא בדק מה אפשר לעשות, הבין שאין הרבה מה לעשות, ועלה
לעליה ללמוד ולכתב פסק הלכה. אפשר בכלל ללמוד במצב כזה?!
אבל הוא באהבתו את התורה התנתק מכל המצב, התפלל ולמד תורה
לרפואתה. זו העזרה הגדולה ביותר.

ללמוד כל עוד אפשר

זה מזכיר את הספור על רבי עקיבא
(מסכת שמחות פ"ח מ"ד). מספר
שהיה באמצע מסירת שיעור
לתלמידים, תוך כדי השעור הגיע
שליח ואמר לו שבנו חולה מאד, אך
רבי עקיבא המשיך את השיעור. אחר
כך בא שוב ואמר לו שהוא גוסס, אבל
הוא המשיך את השיעור. כשבא עוד
פעם ואמר לו שהוא נפטר, אמר:
עכשיו כבר אסור ללמוד. איך רבי
עקיבא יכול היה ללמד תלמידים
במצב כזה? כשיודעים מהו הכח
של התורה, עוזבים את הדאגות
האלה, מתנתקים מהכל ולומדים.
אִמְנֵם קשה להגיע לדרגות האלה,
אבל ישמע חכם ויוסף לקח, זה
הערך והכח של התורה הקדושה.

הושלמה הסדרה!

"שמחת התורה" על פרשיות השבוע
מאוצרו הגדול של
הרה"ג חננאל כהן שליט"א
ראש ישיבת 'לבנימין אמר'
וראש מוסדות 'שמחת רחמים' בדריה
ובו דרשות ופנינים יקרים על סדר הפרשיות
מיוסדים על אדני צד, סיפורי מופת
שונים לכל ודש קטנים כגדולים.

שמחת
התורה

הדפוסים יסודיים בנינים ורעיונות
כאוצר שיחותיו של הגאון
הרה"ג חננאל כהן שליט"א

משלוח עד הבית

ניתן להשיג את הספר הפצה ראשית מושב ברכיה: 08-6727523 שלוחה: 6 אשקלון: חנות מוריה / בני ברק: ישיבת נסא
רחמים: רח' עזריאל 26 / צפת: 050-4112655 רנטים: 054-8484512 / נתיבות 053-3154605 או 054-0080502 / אופקים: 055-6724648

בית נחמן

הזדמנות נדירה

42 תלמידי חכמים אחרונים מחכים לכם!

גם אתם יכולים לקחת חלק ולהיות שותפים בלימוד התורה!
בואו לאחוז בעץ החיים ולהיות חלק מהזכות הגדולה באחזקת
תלמידי חכמים המוסרים את נפשם על התורה

במוט
אחזקת 2 תלמידי חכמים
960 ₪ לחודש
למשך 12 חודשים

גר הת(ל)מיד
אחזקת תלמיד חכם
480 ₪ לחודש
למשך 12 חודשים

מנורה
אחזקת 4 תלמידי חכמים
1,920 ₪ לחודש
למשך 12 חודשים

קנדיל
אחזקת 5 תלמידי חכמים
1,440 ₪ לחודש
למשך 12 חודשים

מתנות יוקרתיות לבל מסלול!

הצטרפו עכשיו!

***9105**

ובנוסף

כל המצטרפים ייבנסו
להגרלה על עגילי זהב
משובצים ביהלומי
יוקרה

זה היה
כאן בתק
רבנים, וי
ההילולא

גדול היה המעמד

שלושה אוהלי ענק הוקמו מחוץ לאולם עבור האירוע, ולצדם מערך של מאות מלצרים ואנשי צוות שעמדו על הרגליים בכל שעות ההילולא. אחד מהם סיפר לנו: "אני לא רגיל שבאזור הדרום יש אירועים כל כך גדולים, אבל כנראה שכאן זה באמת משהו אחר". כן, אכן מדובר במשהו אחר.

לרגעים נראה כאילו המקום הפך לארמון של ממש. העיצוב הייחודי, התצוגה המשובחת, הסגנון המעודן, הכל היה מרשים. שואלים איך עושים דבר כזה? חכו שתשמעו על מאות אנשי הצוות שעמלו על הפקת האירוע יומם ולילה.

הערב התחיל רשמית בתפילת ערבית חגיגית, ונפתח בפועל כאשר קולו המוכר של המנחה ר' ששון טרבלסי הי"ו החל לנסר בחלל. וכשהקול שלו נשמע באולם, נדמה שכולם הבינו שהערב נפתח.

ראשון הנואמים היה הגאון הצדיק רבי ברכאל הכהן, ראש מכון 'אורח צדיקים' ומרביני הישיבה. רבי ברכאל נשנק מהתרנשות כאשר דיבר על הספר החדש 'אשכול הכופר' על הסבא הגדול,

קשה לתאר את זה בעט ודף.

התחושה היא כאילו נמצאים במעמד הר סיני מודרני. הרגשה עילאית. משהו שלא ניתן לשרטט במילים. מי שהיה שם יודע. ובשונה מהקלישאה, זה באמת משהו שאנחנו לא רגילים לראות.

אבל זה בדיוק מה שקרה: אלפי אנשים מתכנסים בטרקלין הענק, במה עם עשרות רבנים, ודיוקן אחד של קדוש עליון שכולם באו לכבודו.

כך זה קרה.

... החל מהשעה 18:00 בערב החלו ההמונים לנדוש את טרקלין הפאר 'בני הצבי'. כשאתה שואל מאיפה באו, אי אפשר שלא להתפעל מהעוצמות. יש מהם שבאו מקרוב, יש מרחוק (צפת, חצור, טבריה - רשימה חלקית בלבד), ויש גם מעטים שעשו את דרכם ארצה מחו"ל (!). אבל כולם באו לאותה מטרה: לכבד את זכרו של סבא קדישא ולהביע תמיכה במוסדות הקדושים 'חכמת רחמים'.

אחד הערבים היותר מיוחדים שנראו ופה האחרונה: אלפי אנשים, עשרות שיבה אחת ששייכת לכולם | כך נראתה הגדולה של ממלכת התורה 'חכמת רחמים' | סיכום

לעדרים, אלא חלק מחייו לכל דבר ועניין, וזה מה שתמיד נמצא בראש מעייניו – פריחת המוסדות ושגשוגם.

בהמשך, שורה ארוכה של חכמי הדור פיארו את שולחן המזרח, וביניהם: הראשון לציון הגאון הגדול רבי דוד יוסף שליט"א, מנהלה הרוחני של ישיבת 'כסא רחמים' מורנו הגאון רבי צמח מאזוז שליט"א, ראש מוסדות 'רב פעלים' הגאון החיד"א שליט"א, המרא דאתרא הג"ר רבי רפאל בנימין הכהן שליט"א, הרב אהרן מאזוז מזרזיס, וכאמור – ראש המוסדות הג"ר חננאל הכהן שליט"א, ראש המכון הגה"צ רבי ברכאל הכהן שליט"א, ראש הישיבה הקטנה הג"ר רחמים חי חויתה הכהן שליט"א - בנו של מייסד המוסדות זצ"ל, ראשי הכוללים, רבני הישיבות, ועוד.

כמות הרבנים הייתה מרשימה, גם התזמורת של אליה והב בליווי חמש

והמשיך בדברי הערכה לתורמים על זכותם הגדולה כמחזיקי ממלכת התורה בדרום.

אפרופו הספר: במהלך ההילולא ניכרה בכל עת נהירה קבועה לעבר האוהל שבו נמכר הספר החדש והמקיף – 'אשכול הכופר'. אחד מעורכי הספר מסביר את ההתלהבות של הציבור: 'בספר הזה ישנם אינספור חידושים על רבי חויתה שפורסים ב-1,000 עמודי צבע מרהיבים, וכל הדמות הענקית של מלאך האלוקים מוארת באור חדש. הספר הזה הוא לא רק ברכה בבית, אלא הרבה יותר מזה. זו הזדמנות נדירה להציץ לתוך עולמו הטמיר של רבנו'.

לאחר נאומו המרטיט של הגאון רבי ברכאל, נכנס אל האולם ראש המוסדות, הגאון רבי חננאל הכהן, כאשר בדרכו אל הבמה המונים מתלמידיו ומעריציו מקיפים אותו ומבקשים את ברכתו. עבור הרב, המוסדות הם לא רק מקום שבו הוא מוסר שיעורים ומרביץ תורה

הערב, כבוד החיד"א להדליק נר לזכר אביו, הגאון הצדיק רבי יורם אברגיל זכר צדיק וקדוש לברכה. גם הראשון לציון הדליק נר לזכר אביו זי"ע, וכן מורנו הגאון רבי צמח מאזוז הדליק נר לעילוי נשמת אביו הגדול, מרן רבי מצליח מאזוז הי"ד.

במהלך הערב נרשמה הפתעה כאשר כמה יהודים יקרים ביקשו שהגה"צ רבי ברכאל ימסור שיעור בביתם ולקחו על עצמם 'מנורה'.

...

קשה לסכם את ההילולא, בטח כאשר בוחנים גם את כל תקופה ההתרמה וההכנות שקדמו לה, ובכל זאת, רק כמה מילים: את הקמפיין הנוכחי, 'וציוונו להדליק', התחלנו זמן קצר אחרי הפריצה הגדולה שאירעה אצלנו בבית, בכספת של מוסדות 'חכמת רחמים'.

ההרגשה הייתה קשה. תחושת מועקה שרתה על הכל. באותם רגעים, הרגשנו כאילו סבא קדישא בכבודו ובעצמו מושה אותנו מתהום הייאוש. חשבנו שהחובה שלנו עכשיו היא לתקן את זה, ולהגביר חיילים לקדושה. להוסיף תורה, להוסיף אור, ולהדליק עוד ועוד מנורות טהורות – כי זה בדיוק מה שרבי חוויטה ציווה אותנו.

ואכן, הציבור הצביע בידיים. עשרות אנשים לקחו שותפות בהסכם 'ששכר-זבולון', ובמהלך הערב נרשמה הפתעה כאשר כמה יהודים יקרים אף לקחו על עצמם 'מנורה' וביקשו שהגה"צ רבי ברכאל ימסור שיעור בביתם.

כאן המקום לציין: נותרו 42 בחורים פנויים להסכם 'ששכר-זבולון'. המעוניינים יפנו להנהלת המוסדות.

נגנים, וכמובן – האוכל והשירות שהיו כיד המלך, אבל לא זה מה שהיה מדהים באותו ערב גדול.

מה שהיה מדהים באמת, זו ההירתמות המדהימה של הציבור למען התורה ולמען המוסדות. היה מדהים לראות כמה הציבור הענוק הזה, למעלה מ-2,000 (!) איש – באמת מרגישים שהמוסדות הללו שלהם, ושהם יעשו הכל כדי לגרום להם לשגשג.

היה אפשר לראות את זה בהשתוקקות שבה האזין הציבור לדבריו של ראש המוסדות במשא המרכזי של הערב. רבי חננאל דיבר על העול הכלכלי שרובץ על כתפו, ולצד זאת ציין את האמונה והביטחון שנותרים לו את הכוח. ועל הפנים של האנשים היה אפשר לראות כאילו הם מרגישים את כל מה שהוא מדבר. רבי חננאל דיבר מנהמת ליבו על האחריות, ובציבור נשמע רחש שאומר 'הננו!'

ראש המוסדות גם סיפר בנאומו כי הוא מפציר במנהל המוסדות, הרב נעמן, לא ליידע אותו על שום חיסרון כספי אלא רק אם כלו כל הקיצין. אם חסר משכורות, רק לקראת הרגע האחרון מקבל הרב את המידע כדי ללכת ולהתפלל בקברי צדיקים, ו'ישועת ה' כהרף עין'.

רגע מרגש נרשם במהלך הערב כאשר הראשון לציון הגר"ד יוסף הופיע בשער הטרקלין. לרגע הייתה תחושה שזה חלום, שכאילו דיוקן האב מופיע שוב לנגד עינינו. עבור הנוכחים שזוכרים את הופעתו של מרן הגר"ע זצ"ל, זה היה נראה כמו משהו מעולם אחר.

גם הגאון הצדיק החיד"א התקבל בשירה ובזמרה על ידי קהל האלפים שעמדו לכבודו. במהלך

65 שנים לאחר פטירתו - זה מגיע!

לקראת ההילולא של הסבא קדישא מרן רבנו

רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל

הופיע ויצא לאור ספר תולדותיו

אשכול הכופר

יצירת פאר השופכת אור על דמותו הפלאית ורבת הגוונים

**נדיד
עתיק
ובלתי ידוע!**

מחיר
130 ₪

סבא חיי חסידא
של שר המדע והטכנולוגיה
דבר רבנו, סבא קדישא, המאן הקדוש
חיוני ודומים חי חויתה הכהן זצ"ל
דאב"ר ברוך אברהם

בספר רואים אור מאות סיפורים חדשים שלא שמעתם אודו וכן מאות
אגרות קודש ומסמכים של רבנו שטרם נחשפו. שני הכרכים החדשים
בהדפסה צבעונית מרהיבה ובליווי תמונות נדירות לא תשבע עין לראות!
לפרטים והזמנות 086727523 שלוהה 6

בית נאמן

"אמת מה נהדר היז"

יום שלישי לסדר" ויחד י

ברגשי גיל ושמחה, בבואי לתאר את המעמד הגדול והקדוש שעבר עלינו ברוממות רוח לאין שיעור, שומה עליי להודות בראש ובראשונה לבורא עולם על כל הניסים והחסדים שעשה ועושה עמנו, ועל הטובות אשר גמלנו בכל רגע ורגע, מעתה ועד עולם. ובאמת שכן תמותה לא יכול לחולל כל זה בידי, והכל מאתו יתברך, ואנו רואים בחוש כיצד חי העולמים מוליך אותנו בכל צעד ושעל. וכמה שליחים טובים היו לו למקום, מלאכים טובים שסייעו בידינו בכל מיני דרכים

ראשית נודה מעומקא דליבא
לנזר ישראל ותפארתו, פאר הדור והדור,
מזן ראש הישיבה

רבנו **מאיר מאזוז** שליט"א

שרוחו הגדולה אופפת ומאירה את הבית הגדול, ובכל עת תומך בידינו ומחזק אותנו, וגם לקראת ההילולא הקדושה בכל שנה ושנה בשיעורו השבועי המפורסם בכל קצוות תבל, בכתב ובעל פה. 'ימים על ימי מלך תוסיף' ולא יעדה מינן זיווה ויקריה.

ועוד תודה ללא גבול ומידה
לראש המוסדות, הכהן הגדול מאחיו,
מורנו הגאון הגדול

רבי **חננאל הכהן** שליט"א

ועמו אשת החיל נוות ביתו הרבנית שמחה שתחי'

שימיו ולילותיו מוקדשים לטובת המוסדות, וכאב רחום אחזנו קשבת להגדיל תורה ולהאדירה בקרב כל תלמידי המוסדות ומשפחותיהם. 'יהי רצון שתשרה השכינה במעשה ידיו, אכ"ר.

רבים היו הנרות שהאירו בעבורנו את הדרך,
וסייעו בידינו להדליק עוד ועוד מנורות טהורות
וגם בעבורם מוקטר קרבן תודה

הכהן גדול בצאתו

תרו על כל הטובה..."

ידיד נפשי ראש וראשון לכל דבר שבקדושה עוזרו האישי של ראש המוסדות שליט"א
הרב **ישראל דרעי** הי"ו

"חזית איש מהיר במלאכתו לפני מלכים יתייב"
תודת ענק לאדם גדול שמסר עצמו בעוז ומסירות ללא לאות
רבי **נהוראי דמרי** הי"ו

לידיד נפשי, ברוך הכישרונות ורב התבונות, עושה ומעשה למען המוסדות הקדושים,
הרב **יוסף נעים** הי"ו

תודה עצומה לבעלי רדיו 'קול ברמה' מר **צבי עמאר** הי"ו,
מנכ"ל התחנה **אריאל דרעי**, שר השמחה ר' **עמי מימון** הי"ו,
וכן להנהלת רדיו 'דרום' ורדיו 'גלי ישראל' שסייעו בידינו מאוד

לצוותים המקצועיים האחראים על תחומי האסטרטגיה, הפרסום, העיצוב, צוותי
התחזוקה, סוכני המכירות, צוות ההפקה, התזמורת,
ובפרט **לצוות המשרד המזכירות הנכבדות והיקרות** שיחי'

ולכלל חברי ואהובי ליבי, שהתייצבו על ימיני, ולפרטס איני יכול, כי רבים המה, אין מילים בפי
להודות על מסירות הנפש שגילו למען הצלחת המוסדות, ביד מקצועית ובראש מלא כל טוב

וזו ההזדמנות לברך ולהודות לצוות המסור המופקד על הפקת והפצת עלון הקודש
'בית נאמן', שעומדים על משמר בית ה' בלילות, ובכוחם זוכים אנו להאיר בכל אתר
ואתר תורת ה' תמימה

לאחרונים חביבים השותפים היקרים גם לכם אביע את הכרת הטוב העצומה שאני חש
באופן אישי לכל אחד ואחד מידידי המוסדות, שבזכותם זוכים אנו להדליק את המנורה
הטהורה בשמן זית זך כתית למאור, וגם בימים קשים מטלים שכם לשאת בעול התורה
והמוסדות הקדושים ובזכות שאתם נתתם משלכם למען המוסדות הקדושים על שמו
של סבא קדישא מרן רבי רחמים חי חויתה הכהן, זכותו תגן בעדכם ובעד בתיכם, ותזכו
לרוות נחת מכל יוצאי חלצכם, אכ"ר.

שמחנו לפגוש כל אחד ואחד מכם
הרב משה נעמן, מנהל המוסדות

זה משה נאמן 60

בית צאנז

עצרת אזכרה להתעוררות וסייום השי"ס

לכבודו של אבינו, זקנו, הגאון הצדיק, חסיד ועניו,
גומל חסדים טובים, אוהבו וסניגורו של ישראל, המלומד בניסים,
אבי הישיבה, כמזה"ר **רבי בנימין הכהן זצ"ל**,
חתנא דבי נשיאה, מרן הגאון רבי רחמים חי חויתא הכהן זצ"ל,
אשר שירת בקודש יותר משבעים שנה ומסר עצמו בתפילות עבור עם ישראל

תתקיים אזכרה ועצרת התעוררות לזכרו
ביום ראשון אור לי"ט בשבט (16/02/25 למנינם)
בבית הכנסת המרכזי "שמן ששון", מושב ברכיה

תפילת מנחה בשעה 17:00

בהשתתפות רבנים נכבדים ואישי ציבור
חלוקת מלגות לבחורים היקרים
מסיימי השי"ס

מקום מיוחד לנשים | סעודת מצוה
בברכה,
מוסדות חכמת רחמים

עלייה ל"אהל הצדיקים"
לציונו הקדוש

ביום שני בשעה 9:00 בבוקר
בהשתתפות בחורי הישיבות ואברכי הכוללים
ובמעמד מורנו הרב שליט"א

א' בתמוזה?

גליון
397

למען תספר

הגאון הצדיק רבי יונן חורי זצ"ל

השבוע הזה בט"ו בשבט היתה אפקרה של גאון גדול וצדיק נסתר, רבי יונן חורי זצ"ל, בנו של רבי חיים חורי, לרבי יונן היה מנחם מנחם, הוא היה חכם גדול, אבל היה לו ענין לא לכתוב את החידושים שלו, אם היה אומר חידוש - הוא לא יכתוב אותו, ויש לו חידושים שכתב לו רבו פנארה או אביו [שכתבו את חידושי], והוא לא מדפיס אותם, פעם בגדל אביו הדפיס לו את החידושים שלו, אמר לו: בוא תראה, הדפסתי לך את החידושים. והוא אמר: אסור להדפיס, וגנז אותם (ראה בעלון הגדול הנוכחי). איני יודע אם בסוף נשאר מהם איה עתה עתה או שגם, והדפיס מחידושי בספר "מש" יונן". פעם אמר לי רבי אליהו ענקרי (זצ"ל): 'תשמע אותו, יש לו חידושים בלי סוף, והייתי לידו שלשת רבעי שעה והוא שופע כל מיני חידושים, ואני רושם אותם בקצור נמרץ בפתק קטן בגדל כף היד שלי, ולמחרת כתבתי אותם בפית ויצאו לי אחד עשר עמודים בדפוס (והדפוס בקובץ "אור הגנוז" לאלול תשמ"ט ס' י"א ואדר תש"ן ס' י"ג).

רבי יונן למד אצל רבו של אבא - מרן רבי חיותה זצ"ל, וכשכא לבני ברק שמו אותו מורה לתלמידים בבית-ספר "שאר ישוב", וכשהיה בן פאפסח מטעם משרד החנוכה, היה אומר לו רבי יונן: תשמע, אני יצא מהפחה. אמר לו: למה? אמר לו: כי אני לא רוצה שתבחן את התלמידים ליד, הם יתביישו ממני ואני איתבייש מהם, לכן אני יצא ותבחן פמה שאמה רוצה, והיה יצא והמפסח היה בוחן ובוחר... והיה אומר: הלואי בכל הפתות היו חכמים פאלה, איפה מצאת את זה? איך תנכת אותם? היה לו חנוך מיוחד במינו, היה מחביא את התורה על התלמידים, אפילו אחרי שעברו שלוש שנים מאז שלמדו אצלו היו זוכרים, איזו חבה נתן לנו, רבי יונן היה יודע לחנך, והיה מתנהג בחסד. הוא היה מורה 30 שנה (ואולי 35 שנה), יום אחד הגיע לגיל פנסיה וישב סגור בביתו, בא אלי רבי שמואל עידאן זצ"ל, ואמר לי: לא הכל שחקם כזה לא למד ממנו שום דבר, בוא נלך אליו, [הלכנו ואמרתי לו:] רבי יונן, למה אתה לא הולך להפיץ מדעותיך ומהעמקות שלך לתלמידים? אמר

לי: אני כבר לא שנה כלום, קבלתי פנסיה ולכן אשב בבית, אמרתי לו: למה תשב בבית, אתה עושה משהו? אמר: אני לקחתי המון פדורים, הבטן שלי מחסן של פדורים, אמרתי לו: אתה יודע למה? כי אתם לומדים ספר משמרות כהנה (בגדל פלם לומדים משמרות כהנה), וראשי התבות של משמרות כהנה זה מש"ר, וזה ראשי תבות: מחסן של פדורים... מה אתה צריך אותם? אמר לי: ככה אמרו לי הרופאים, אמרנו לו: בוא, לקחנו אותו לשיבה והיה נותן שעורים, (וגליון 345 אות י"ג והלאה, וגליון 50 אות א' והלאה, וגליון 394 אות י"א, וגליון הנוכחי).

"שער חדש יפתח ובא הנשיא בו"

אמר המלך לרבי יהונתן אייבשיץ: אתם אומרים 'חכם עדיף מנביא' (ב"ב דף י"ב ע"א) אם כן בוא נראה אותך, אתה בתור חכם, אמר לו רבי יהונתן: אני לא חכם... אמר לו המלך: אל תאמר לי שאיפה לא חכם, אתה חכם וחצי... אל תאמר שאיפה לא חכם, ואם אתה חכם עדיף מנביא, מחר אני הולך לציד לצוד שועלים ונמרים, ואולי גם אריות, וכשאני חוזר יש לי בפניסה שני שערים, שער אחד גדול ושער אחד קטן, אתה חכם עדיף מנביא, תגיד לי באיזה שער אני אכנס? אמר לו רבי יהונתן: אם אני אגיד לך, תעשה הפוך, מה אני אעשה לך? הרי יש לך בחירה, אמר לו: אז מה עושים? אמר לו רבי יהונתן: אני אכתוב לך בפתק איפה אתה נכנס, ואחרי שאכתוב 'ונחתום' מה עושים? אמר לו רבי יהונתן: את זה רק אחרי שתכנס, אז תפתח ותראה, אמר לו: זה בטבעת המלך" (אסתר ח' ח'), לא פתחו את זה רק אחרי שתכנס, אז תפתח ותראה, אמר לו: זה רעיון, בסדר גמור, וככה עשו, למחרת רבי יהונתן הלך אליו בפקר, אמר לו: תכתב כאן באיזה שער אני נכנס, אז הוא כתב ואמר לו: תחתום אותו ותפתח אותו רק אחרי שתכנס, המלך בא להכנס לעיר, ולא דע מה לעשות, אמר: אם אני אכנס בשער הגדול, אולי רבי יהונתן כתב את השער הגדול, ואם אני אכנס בשער הקטן, אולי רבי יהונתן כתב את השער הקטן, מה לעשות? אמר, אין לי בריה, אני מלך, נעשה שער חדש, זה לא יעלה בדעתו של רבי יהונתן בכלל... אמר להם: תפתחו שער, פתחו שער, "פתח לנו שער בעת נעילת שער"... הוא חזר הביתה, פתח את הכתב וראה שכתב בו: "שער חדש יפתח ובא הנשיא בו" (ע"פ 'חזקאל מ', א-ב'), המלך התפעל: מה זה? מאין הבאת את זה? אמר לו: זה פסוק ב'חזקאל', מלך זה כמו נשיא, "שער חדש יפתח" - פתחת שער חדש, אמר לו המלך: אבל איך דעתך את זה? אמר לו: אמרתי לך "חכם עדיף מנביא"... מה אתה שואל? (וגליון 443 אות י"ג).

הלכה נאמנה

ברירה (בבאור הלכה ד"ה ששכחה) דחה את זה ואמר שזה רק מנהג וחוץ מזה, כי הרמ"א בעצמו כותב בדרכי משה (סי' רס"ג) שזו חומרא יתרה, ואמנם קבלנו את החמרא היתרה הזו, אבל לא קבלנו אותה פאשר חסרה נר אחד, כי היא הדליקה נר חסר לא נר אחד, או שחסר לה כסף לקנות שמן, או שהזמן דחוק, וכי בגלל זה תקנוס אותה? ככה דברי הפושט ברירה, והאחרונים הסתפקו מכאן ומכאן, וכותב מרן הרב **עובדיה** זצ"ל (חור"ש שבת א' עמ' קע"ד בהערה) שהמסקנא היא שדוקא אם לא הדליקה בכלל והיה בבית חשך גמור, כזה קונסים אותה שתתהר, אבל אם יש לפחות נר אחד, וכל שכן היום שיש לנו אור החשמל, לא צריך לקנס, אמנם גבוי צריך להזהר, ואולי תקנס אותה שתוסף נר אחד במשך שלושה שבועות, כמו שכתב הפרי מגדים, ואחר כך מספיק, לא תקנס אותה כל החיים, כי האדם שהוא בחשך, הקנס הגדול שלו שהוא בחשך והפסיד שלום בית, לכן די בקנס שלוש פעמים, ובמקד היום שיש חשמל, וגם אם היא לא הדליקה, הרי הם לא יושבים בחשך, (וגליון 340 אותיות י"ב - י"ד).

פתח הרמ"א (סימן רס"ג ס"א), אשה ששכחה בשבוע אחד להדליק נרות שבת, בשבוע הבא תדליק נר נוסף, ככה תעשה כל החיים, ובחצי לארץ היינו מקבלים את הדברים כפשוטם, לפעמים בימים של החורף מרב דחוק שוכחים להדליק את הנר בזמן (להדליק אותו לאחר הזמן זו לא חקמה...) ובמקרה כזה בשבוע לאחר מכן קיי מדליקים עוד נר, ובשבוע הבא אם קיי חוזרים ושוכחים מוסיפים עוד נר, ככה שלושה ארבעה נרות, ויש ספק האם גם במינו כפשוטו אור החשמל [הגורה הזאת מקומה או לא, לפי הפרי מגדים (אשל אברהם סק"ג) נראה שאם היא לא מדליקה כמו שהיא רגילה להדליק, צריכה לעשות את הקנס הזה, זאת אומרת אשה מגדלך שמדליקה שבועה נרות (ככה המנהג אצלם, רב הגדל פאם מדליקים שבועה נרות, יש להם 'מנוחת זקב גלה וגלה על ראשה ושבעה נרותיה עליה' (וכריה ד' ב')), אם פעם אחת היא לא מצאה זמן להדליק שבועה נרות, והדליקה רק ששעה נרות, כל ימי חייה, היא צריכה להדליק שמונה נרות, ואם תשכח עוד פעם תדליק עוד נר נוסף, אבל משנה

ידע תדע

פעם אחת היה מהרש"א אחד פחלון (דף מ"ו ע"א בתוד"ה מא') קשה מאד להבנה, ואבא זצ"ל אמר שאין מה לעשות עם מהרש"א הזה [כלומר שקשה להבין], אחר כך ישיבתי וטרחתי עליו שעתים, ואני לומד כמו ריש לקיש שגאמר עליו (ובחים דף ע"א): 'דמי על מעוי ומקשי' - שוכב על הבטן שלו ומקשה, שכתבתי על הבטן ונסיתי להבין, עד שמצאתי שיש בספר הכל טעות קטנטנה, במקום "אז" צריך לומר "או", והכל נפתר, ואחר כך ראיתי פמה חכמים שנתקשו בזה [בזה] רבי יעקב אבוחצירא בספרו "לבונה וזה" (פרשת ראיה), ואחר כך הראו לי שהיה חכם אחד יקה - שמו רבי דוד צבי הופמן - ששאלו אותו פאחד העתונים (את השאלה הזאת, והוא אמר את הדברים שאמרתי, ברוך ה' שפגנתי, וכתבתי את זה באור תורה (טבת תשל"ד ס' ע"ז אות ד') בשני מלים, (אני כותב בקצור, יש לי בריה מברכה... מה לעשות?) מי שיקרא את הדברים וישל, יראה את זה בברור, (וגליון 390 הערה 5).

חידה

מה הם הפסוקים?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.

NUMBER 1 0503296502

המעבדה
דיבור

ניתן להדגיש עד יום הטיסה
בשעה 11.00 בבוקר.

חייגו כעת: 08-6727523 או בהודעה
בעמדות נדרים פלוס